

แนวความคิดปฏิบัติการหลายโดเมน
Outlining the Multi-Domain Operating Concept

ตอนที่ ๑
กรอบแนวคิด

โดย
Jonathan Bott

สำนักงานยุทธศาสตร์และหลักนิยมกองทัพอากาศ (เพื่อพลาง)

น.อ.พงษ์ภูเมศ หงูนิล ผู้แปล

กรอบแนวคิดปฏิบัติการหลายโดเมน

โดย โจนาราน บอตต์

เนื้อหาในประเด็นแนวความคิดปฏิบัติการหลายโดเมนนี้ แบ่งบทความออกเป็นสามตอน มีประเด็นหลักตั้งแต่ ๑) กรอบแนวคิด ๒) วิวัฒนาการของแนวความคิด และ ๓) แนวทางการปฏิบัติ โดยสามารถเข้าถึงต้นฉบับภาษาอังกฤษสำหรับตอนนี้ได้ที่

<https://othjournal.com/2019/03/24/outlining-the-multi-domain-operating-concept/>

เค้าโครงแนวความคิด

Hew Strachan นักประวัติศาสตร์ทหารชาวอังกฤษ ได้เขียนไว้ว่า “การตั้งคำถามให้ตรงประเด็นเป็นขั้นตอนแรกของการหาคำตอบให้ได้ถูกต้อง” หากย้อนกลับไปพิจารณาถึงการทำนายยุคก่อน Field Marshall von Moltke ก็เคยตั้งคำถามในลักษณะเดียวกันว่า “อะไรคือความขัดแย้งที่ยิ่งใหญ่ในยุคของเรา” คำถามที่ชัดเจนสำหรับกองทัพอเมริกันและพันธมิตรในยุคปัจจุบันคือ ทำอย่างไรจึงจะประสบผลสำเร็จภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน การรุกรานขีดความสามารถ และต่อต้านการเข้าถึง (anti-access) จากศัตรูที่สามารถทำลายจุดแข็งในปฏิบัติการแบบดั้งเดิมของอเมริกา

กองทัพสหรัฐไม่สามารถสันนิษฐานคาดเดาเองว่า กองทัพอากาศจะมีความเหนือกว่าทางอากาศ มีความเหนือกว่าทางทะเลของกองทัพเรือ หรือมีความเหนือกว่าทางพื้นดินของกองทัพบก อีกทั้งไซเบอร์และอวกาศนั้นยังไม่มี

การแข่งขัน แนวคิดของห้วงพื้นที่การรบ (Battlespace) แบบดั้งเดิมต้องเปลี่ยนมุมมองใหม่ เพราะการขาดการเข้าถึงเพียงโดเมนเดียวอาจส่งผลต่อโดเมนทั้งหมด ไม่ว่าหลักนิยมเฉพาะด้านจะระบุไว้หรือไม่ก็ตาม ตอนนี้ห้วงพื้นที่การรบครอบคลุมรวมทั้งพื้นดิน ทะเล อากาศ อวกาศ และสเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้า (เพื่อให้ครอบคลุมห้วงไซเบอร์) คู่แข่งดำเนินการผ่านและระหว่างพาหะเหล่านี้ ตัวอย่างเช่น การบุกรุกทางไซเบอร์ของรัสเซีย การทดสอบการต่อต้านดาวเทียมของจีน และการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่ม داعช การประเมินความขัดแย้งของจีนได้ระบุไว้ว่าจีนจะดำเนินการในทุกโดเมนพร้อม ๆ กัน การเน้นที่สเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้าจะเป็นตัวผลักดันแนวทางการปฏิบัติให้ครอบคลุม สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าสเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นมิติที่มีความสำคัญมากขึ้นเท่าเทียมกับโดเมนแบบดั้งเดิม

ตามหลักนิยม สเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นพื้นที่ดำเนินกลยุทธ์บนพื้นฐานทางฟิสิกส์ที่จำเป็นต่อการควบคุม

ในระหว่างปฏิบัติการทางทหารทั้งหมด มันมีความสำคัญต่อการสื่อสาร การบัญชาการและควบคุม การทำงานของอุปกรณ์สมัยใหม่ การเฝ้าระวัง และกลุ่มของการทำงานร่วมกันทั่ว ๆ ไป กองทัพได้ลงทุนหลายพันล้านดอลลาร์สำหรับวิจัยขีดความสามารถในการต่อสู้สงครามที่พึงพาสเปกตรัม จึงต้องมีการจัดลำดับความสำคัญและแก้ไขปัญหาคัดข้อระหว่างหน่วย ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของฝ่ายเสนาธิการของกองกำลังรวบรวมที่ต้องเข้าใจการเข้าถึงและการทำงานของระบบว่าต้องขึ้นอยู่กัอสเปกตรัม สเปกตรัมเป็นเหมือนขั้นของการสนับสนุน มันอยู่นอกขอบเขตทั้งทางกายภาพและระหว่างประเทศทั้งหมด มันอาจส่งผลกระทบข้างเคียงโดยไม่ตั้งใจซึ่งจำเป็นต้องมีการประสานงานระหว่างประเทศอย่างทั่วถึง Jeff Reilly ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่ามันเป็นตัว“กำหนดระดับนวัตกรรมของการวางแผนทางยุทธการที่อำนวยความสะดวกต่อการจัดสรรแบนด์วิดท์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยที่อ่อนตัว และกระบวนการจัดตั้ง ล้วนจำเป็นต่อการสนับสนุนปฏิบัติการ”

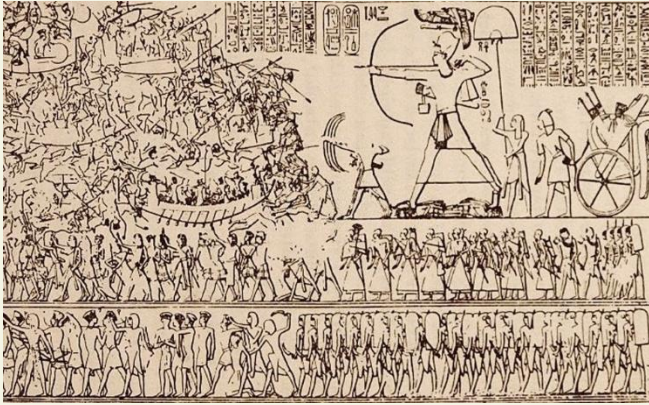
สเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้ามีความสำคัญต่อปฏิบัติการในอวกาศที่ซึ่งจะกลายเป็นสภาวะแวดล้อมการแข่งขันในอนาคตอีกแห่งหนึ่ง ขีดความสามารถใหม่ ๆ พึ่งพาการใช้อวกาศมากขึ้น ฝ่ายทหารใช้อวกาศเพื่อการสื่อสาร อาวุธที่มีความแม่นยำ และเพิ่มประสิทธิภาพข่าวกรอง ฝ่ายตรงข้ามรับรู้ว่อวกาศเป็นทั้งตัวทวีกำลังและเป็นช่องโหว่ของสหรัฐฯ มีตัวเลือกต่าง ๆ สำหรับการรบกวนความสามารถเหล่านี้ เช่น การโจมตีฐานควบคุมบนพื้นดิน รบกวนการเชื่อมโยงและการใช้พลังงานบังคับทิศ (directed energy) เพื่อทำใหดาวเทียมไม่สามารถตรวจจับได้ รัสเซียได้แสดงให้เห็นถึงแนวทางที่ตรงประเด็นมาก เมื่อมีการออกแบบดาวเทียมให้สามารถทำลายดาวเทียมดวงอื่นได้ และในลักษณะเดียวกัน จีนก็มีการทดสอบอุปกรณ์ที่สามารถลักพาและเคลื่อนย้ายดาวเทียมดวงอื่น ๆ ได้ ขณะที่คู่แข่งมีการทดสอบตัวเลือกต่าง ๆ เพื่อขยายขอบเขตของห้วงพื้นที่การรบ สหรัฐฯ จะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งเพื่อดำรงไว้ซึ่งความได้เปรียบ

เทคโนโลยีที่ทรงพลังและราคาถูกลูกปรากฏออกมาเป็นจำนวนมาก อเมริกากำลังถูกลดความได้เปรียบสัมพัทธ์ทางเทคโนโลยี ขณะเดียวกันก็ทำให้บริบทด้านความปลอดภัยมีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งผู้กระทำที่เป็นรัฐและไม่ใช่อรัฐกำลังครอบครองความสามารถเพื่อท้าทายจุดแข็งของอเมริกาในทุกโดเมน การแพร่ขยายของเทคโนโลยีเป็นตัวผลักดันการเชื่อมต่อและการเข้าถึงระหว่างโดเมน ทำให้ความซับซ้อนของห้วงพื้นที่การรบเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สิ่งนี้ท้าทายมุมมองแบบเดิม ๆ ของหลายโดเมนที่ต้องพึ่งพากันและวิธีการต่อสู้ของอเมริกาส่วนใหญ่เป็นเช่นนั้น สิ่งนี้สร้างข้อกำหนดในการคิดข้ามโดเมนที่ระดับล่างมากขึ้นเพื่อสร้างจังหวะและคว้าโอกาสก่อนที่จะหายไป

ในการทำสงครามต่อต้านการเข้าถึง Sam Tangredi พบปัญหาที่อยู่เบื้องหลังแนวทางปฏิบัติการร่วมปัจจุบันคือ “มันผลักดันการวางแผนไปที่พื้นฐานลักษณะร่วมระดับต่ำสุดของยุทธศาสตร์” ถึงแม้ว่าการทำงานร่วมกันจะดีขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่การลงนามในบัญญัติ Goldwater-Nichols ปี ค.ศ.๑๙๘๖ แต่ความคิดของการมีส่วนร่วมที่เท่าเทียมกันของทุกเหล่าทัพจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิดแล้ว การทำสงครามร่วมในสงครามสมัยใหม่ก็ยังคงเป็นการประสานการปฏิบัติระหว่างเหล่าทัพเป็นประเด็นหลัก แต่เพื่อความสำเร็จต่อการต่อสู้ในอนาคตกองทัพต้องใช้ปฏิบัติการหลายโดเมนหลอมรวมผลกระทบข้ามและผ่านโดเมนโดยไม่แยกเหล่าทัพ

ไม่ใช่แนวคิดใหม่

ปฏิบัติการหลายโดเมนมีปรากฏตลอดมาในหน้าประวัติศาสตร์ เมื่อปี ค.ศ.๑๑๓๘ ก่อนคริสตกาล Ramses III ของอียิปต์เผชิญการคุกคามร้ายแรงจากชาวทะเลและกองเรือที่แข็งแกร่ง แทนที่จะใช้การต่อสู้ทางเรือในแบบดั้งเดิมตามที่บรรพบุรุษเคยปฏิบัติ Ramses III กลับต่อสู้กับความแข็งแกร่งของกองเรือชาวทะเลด้วยอำนาจของธนู และประสบความสำเร็จในหลายโดเมน โดยสามารถทำลายภัยคุกคามนี้ได้อย่างถาวร

Ramses III ชอนกำลั้หลักไว้และลงกองกำลั้ชาวทะเลที่รุกรานเข้าสู่ปากแม่น้ำไนล์โดยแกล้งแสดงให้เห็นว่าการป้องกันทางเรื่อนั้นมีจุดอ่อน เขาแอบวางพลธนูไว้ตามแนวชายฝั่ง กองเรืออียิปต์ไม่ยอมให้ชาวทะเลล่าถอยออกไปยังทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเมื่อกองกำลั้ผู้รุกรานได้เข้าสู่แม่น้ำไนล์แล้ว อย่างไรก็ตาม การต่อสู้ในลักษณะนี้ค่อนข้างจำกัดด้วยอาวุธที่มี เพราะการทำสงครามทางทะเลในยุคสมัยนั้นส่วนใหญ่เป็นการใช้เรือกระแทกกันหรือต่อสู้แบบประชิดตัวระหว่างเรือ กองเรืออียิปต์ตั้งเรือเข้าศึกเข้าหาชายฝั่ง พลธนูทั้งสองด้านของแม่น้ำไนล์ยิงลูกธนูจุดไฟเพื่อให้เกิดเพลิงเผาผลาญเหล่าชาวทะเล การใช้ธนูเพื่อฆ่าลูกเรือส่วนใหญ่ทำให้กองเรืออียิปต์ได้รับชัยชนะและจมเรือของชาวทะเลจนย่อยยับ จากตัวอย่าง แสดงให้เห็นปฏิบัติการหลายโดเมน กองเรืออียิปต์สร้างโอกาสเพื่อกำหนดเป้าหมายสำหรับพลธนูและการปฏิบัติของพลธนูทำให้กองเรืออียิปต์ไม่ต้องเอาชนะต่อความแข็งแกร่งของกองเรือชาวทะเลโดยตรง

Clausewitz ให้ข้อสังเกตว่าการต่อสู้ในสมัยโบราณขาดรายละเอียดที่จำเป็นสำหรับการตรวจสอบเงื่อนไขในสงครามสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญในตัวอย่างก่อนหน้านี้คือ สงครามมักมีองค์ประกอบหลายโดเมนอยู่เสมอเมื่อใช้ในลักษณะที่ประสานงานและเป็นประโยชน์ร่วมกัน ปฏิบัติการหลายโดเมนสามารถเอาชนะความแข็งแกร่งที่ชัดเจนของศัตรูได้อย่างเด็ดขาด ตัวอย่างสั้น ๆ นั้นยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างโอกาสในโดเมนหนึ่งผ่านการปฏิบัติในอีกโดเมนหนึ่งซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกันของปฏิบัติการหลายโดเมน

การคิดใหม่

การคิดอย่างกว้าง ๆ และครอบคลุมในเรื่องความเป็นไปได้ทำให้เกิดสิ่งที่ Clausewitz เรียกว่า “การมีอยู่ของปัญญา (presence of mind)” เพื่อจัดการกับสิ่งที่ไม่คาดคิด ซึ่งมีความสำคัญมากกว่าการแก้ปัญหาโดยวิธีเฉพาะ ในทางกลับกัน สิ่งนี้ช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ความขัดแย้งที่คาดเดาไม่ได้ เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญในทฤษฎีเชิงสร้างสรรค์ James Rosenau สรุปว่า “เพื่อติดตามทฤษฎี เราต้องอดทนต่อความคลุมเครือ ความกังวลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ และความไม่น่าเชื่อถือ ในความแน่นอน” แนวคิดหลักของการปฏิบัติทั้งในและผ่านโดเมนหนึ่งเพื่อให้บรรลุผลในอีกโดเมนหนึ่งช่วยสนับสนุนให้มีทางเลือกและความยืดหยุ่นเพิ่มขึ้นอย่างมากต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

การเชื่อมโยงการปฏิบัติของเหล่าทัพในระดับยุทธวิธีต้องการการเปลี่ยนแปลงความคิดในระดับองค์กร ศัตรูยุคใหม่ใช้ยุทธศาสตร์เพื่อลดความเหนือกว่าของสหรัฐฯ ตามที่ได้ศึกษาการทำสงครามของอเมริกันในช่วง ๓๐ ปีที่ผ่านมา มีลักษณะเด่นคือความเหนือกว่าด้าน จำนวน เทคโนโลยี และ จังหวะ รากฐานการสงครามของอเมริกันต้องมีความยืดหยุ่น ซึ่งก็คือการสร้างทางเลือก ทำให้มีเสรีในการปฏิบัติ เพิ่มความสอดคล้อง และทำให้ศัตรูต้องอยู่บนปลายของภาวะความยากลำบาก การป้องกันความแข็งแกร่งเฉพาะด้านมีความเป็นไปได้ด้วยยุทธศาสตร์และทรัพยากรที่เหมาะสม การป้องกันศัตรูที่มีความยืดหยุ่นด้วยตัวเลือกมากมายมาพร้อมข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่าย แม้ว่าจะมีใครสามารถระบุวิธีการโจมตีที่เป็นไปได้แต่ละวิธีก็ตาม

การศึกษาเกี่ยวกับสงครามในอนาคตเป็นเพียงการคาดเดาและอยู่ไม่นานโดยธรรมชาติ เนื่องจากสงครามในอนาคตไม่สามารถระบุได้ด้วยความมั่นใจ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจึงต้องคาดเดาบนพื้นฐานแนวโน้มและบริบท ดังที่โคลิน เกรย์ อธิบายไว้ว่า “การทำสงครามในอนาคตเป็นความท้าทายอย่างยิ่งต่อนักวิชาการ มันไม่สามารถค้นคว้า จัดทำ

เอกสาร แสดงด้วยแผนที่ที่เข้าใจ [หรือ] ไม่มีการเปิดเผย ความลึกกลับอย่างสรุปได้” เนื่องจากสงครามดูเหมือนจะเชื่อมโยงกับมนุษย์อย่างไม่อาจแก้ไขได้ ความขัดแย้งใหม่จะบอกข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวโน้มของสงคราม จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการซ้ำ ๆ เพื่อศึกษาสงครามในอนาคตและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง Gray ได้กล่าวสรุปโดยอ้างทฤษฎีจากที่ Clausewitz ได้กล่าวไว้ว่า สงครามมีลักษณะธรรมชาติที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงนอกจากตัวละครที่มักเปลี่ยนแปลงสูง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้การพัฒนาแนวทางให้ได้รับชัยชนะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เช่น การทบทวนหลักนิยม การปรับปรุงเทคโนโลยี และหลีกเลี่ยงการหยุดอยู่กับที่อันเนื่องมาจากความสำเร็จในอดีต ความเป็นจริงบอกไว้ว่า ประสิทธิภาพที่ผ่านมาไม่ได้บ่งบอกถึงความสำเร็จในอนาคต ศัตรูที่ชาญฉลาดมักจะท้าทายต่อจุดแข็งที่ทราบโดยการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อจุดอ่อนที่รู้ ดูได้จากตัวอย่างยุทธศาสตร์ต่อต้านการเข้าถึงและปฏิเสธการใช้พื้นที่สมัยใหม่เป็นต้น

บทบาทและปฏิสัมพันธ์ของกองกำลังเฉพาะโดเมนมีการพัฒนาเมื่อเวลาผ่านไป ในอดีตแต่ละเหล่าทัพจะมุ่งเน้นที่การเอาชนะศัตรูที่ปฏิบัติการในโดเมนของตนเอง เช่นดังที่ Helmut von Moltke ได้ออกแบบกองทัพปรัสเซียในปี ค.ศ. ๑๘๗๐ ก็เพื่อเอาชนะกองทัพบกของฝรั่งเศสไม่ใช่กองทัพเรือ เทียบได้กับบัญญัติ Goldwater-Nichols ค.ศ. ๑๙๘๖ ที่กำหนดให้มีการบูรณาการระหว่างเหล่าทัพมากขึ้น หลักนิยมกองทัพอากาศปัจจุบันระบุว่า “กองทัพอากาศใช้

กำลังทางอากาศเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้บัญชาการกองกำลังร่วมและเพื่อสนับสนุนกำลังอื่น ๆ ของกองกำลังร่วม”

ขั้นตอนนอกเหนือจากการสนับสนุนการปฏิบัติเกิดขึ้นเมื่อลำดับความสำคัญกลายเป็นการค้นหาวิธีการปฏิบัติจากโดเมนหนึ่งเพื่อผลกระทบในหรือผ่านอีกโดเมนหนึ่ง ความคิดที่อยู่เบื้องหลังปฏิบัติการหลายโดเมนทำให้ออกแบบแนวคิดสูงขึ้น ผู้นำและผู้วางแผนต้องให้ความสนใจมากขึ้นในการปฏิบัติบนหรือผ่านโดเมนอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งเสรีในการปฏิบัติที่ระบุ แทนที่จะครอบครองโดเมนของตนเองเพียงอย่างเดียว แนวทางสู่การทำงานหลายโดเมนมีความเป็นไปได้ในหลายแนวทางที่ไม่สมมาตร เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งความได้เปรียบในอนาคต

บทสรุป

การรอคอยวิกฤติเพื่อกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้และเป็นกระบวนการที่ยาวนานซึ่งอาจไม่สามารถบรรลุการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นได้อย่างอิสระ ไม่ว่าแนวคิดปฏิบัติการหลายโดเมนจะถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์หรือจะเป็นวิวัฒนาการของกิจการทางทหารก็ตาม มันแก้ปัญหาในประเด็นการยอมรับความก้าวหน้าที่เป็นอย่างต่อเนื่อง นักประวัติศาสตร์ David Chandler เตือนว่า “หลักนิยมทางทหารต้องเป็นศาสตร์ที่กำลังเติบโต พัฒนาและปรับปรุงอย่างไม่หยุดยั้ง และหากมันเสื่อมลงกลายเป็นเพียงความเชื่อ... ภัยพิบัติมักจะอยู่ข้างหน้าไม่ไกล”

